

БРОЈ 10 ЛЕПТА

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋНЕСКРИВЕНО НЕПРИЈАТЕЉСТВО
КОМЕНТАРИ ЧЕШИЕ И ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ШТАМПЕ

Неоспорни доказ, како је расположење код Чеха и Југословена у Аустрији, јесу коментари њихових листова о немачкој офанзиви на западу. Из сваке линије коју је цензура пропустила, избија нада у победу Споразума и симпатије за Енглеску и Француску.

»Словенец« приказује симболички данашњу чиновску борбу, употребљујући је са борбом Урза, јунака из »Кво Вадиса« против дивљег бика. Овде су Савезници Урзус, а бик Тевтонци. »После надчовечанског напора—каже »Словенец«—хришћански је борац успео да повије врат дивљем бику, и животија огрешнувши у својој крви свалила се на земљу.« За овим долази 70 цензурисаних редова.

Орган чешких клерикала »Нашицец« пише, да се на западу одигравају догађаји историјске важности, о којима чешки народ мора да води рачуна. »Делнице Листи« цитирају разне моралне изреке великог педагога Коменског, који је живео у време тридесетогодишњег рата. »Ни онда—кажу »Делнице Листи«—Коменски није очајао за будућност свога народа, а и лозинка данашњих Чеха мора бити: Не губити наду, ма шта се десило.« А »Виденски Деник« данашњу ситуацију Енглеза упоређује са ситуацијом Аустријанаца у септембру 1914 пред Краковом и својих логора преко Кип-

и

ЧЕСИ И АУСТРИЈА

Цирих. — Да би подстrekao јавномнење против Чеха, немачки радикал Волф поднео је у Рајхстаг интерpellацију о држању чешких дезертера који се налазе у Русији, а који су се организовали у велике нерегуларне сдреде под командом официра—дезертера. Многобројни немачки аустријски и мађарски заробљеници—који су путовали из

БУГАРСКА И ТУРСКА

Цирих. — После разговора између цара и Хелфериха, овај ће интервенисати између Турске и Бугарске, да би Бугарска вратила Турском Тракију. Ова интервенција је због тога, што се Немачка боји прећег држава Бугарске због овог питања. Немачка штампа пушта да ова диференција треба да се изкаже се у интерpellацији

— који су путовали из

БР. 248.

ФЕЉТОН

ГИДЕ МОПАСАН:

ЦЕПАНИЦА

Салон је био мали, сав у мириш који нагло допре до тешким засторима, и дискредитно миришав. У широком камину букала је велика ватра; док је само једна лампа, са шеширом од стварних чинака, са једног kraja камина осветљавала слабом светлошћу два лица која су разговарала.

Она, газдарица од куће, једна старица седе косе, али једна од оних пријатних старица чија је кожа без бера, глатка као фини папир и миришљава, сва натопљена мирисима, преливена до живог меса финим есенцијама, којима се она купа, тако одавно: старица која се осећа, кад јој котрља се на њилим, бацајући варнице унаоколо.

Одједном изненада једна дебела цепаница која је упала пламтила, паде, прекоски намештај од храстовине, упаде у салон и откотрља се на њилим, бацајући варнице унаоколо.

Она настави: »Ох, то је читава историја; једна до-

јева, а одатле својој кући, нападнути су и зарабљени од ових одреда који су их затим већим делом стрељали.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Јављају из Петрограда: Узбуђење је врло велико. Большевици не крију своју жељу, да почну поновна непријатељства према Немачкој. Сматрају се као неизбежна објава рата званично од стране Русије Немачкој.

Петроград. — Генерал Еверт пуштен је у слободу. Немци су отворили у Минску филијал Дајчес Банк.

ПОМОРСКА БОРБА

Лондон. — Адмиралитет саопштава извештај главног команданта енглеске флоте, да је 1. априла била поморска битка у мореузу Категат, у којој је потопљено десет немачких лађа. Посаду са потопљених лађа спасле су енглеске лађе које немају губитака.

Лондон. — Јављају из Котенбурга, да се вођила поморска битка на данским обалама код куле светиље Кулен.

БУГАРСКА И ТУРСКА

Цирих. — После разговора између цара и Хелфериха, овај ће интервенисати између Турске и Бугарске, да би Бугарска вратила Турском Тракију. Ова интервенција је због тога, што се Немачка боји прећег држава Бугарске због овог питања. Немачка штампа пушта да ова диференција треба да се изкаже се у интерpellацији

— који су путовали из

БР. 248.

ФЕЉТОН

ГИДЕ МОПАСАН:

ЦЕПАНИЦА

Салон је био мали, сав у мириш који нагло допре до тешким засторима, и дискредитно миришав. У широком камину букала је велика ватра; док је само једна лампа, са шеширом од стварних чинака, са једног kraja камина осветљавала слабом светлошћу два лица која су разговарала.

Она, газдарица од куће, једна старица седе косе, али једна од оних пријатних старица чија је кожа без бера, глатка као фини папир и миришљава, сва натопљена мирисима, преливена до живог меса финим есенцијама, којима се она купа, тако одавно: старица која се осећа, кад јој котрља се на њилим, бацајући варнице унаоколо.

Одједном изненада једна дебела цепаница која је упала пламтила, паде, прекоски намештај од храстовине, упаде у салон и откотрља се на њилим, бацајући варнице унаоколо.

Она настави: »Ох, то је читава историја; једна до-

УНУТРАШЊИ РАТ

Цирих. — »Арбајтер Цајтунг« пита владу, каквим то она средствима располаже, да натера народ на патриотизам. Народ се може васпитати патриотски, или никако натерати на патриотизам. Трогодишњи страшни прогони и смртне пресуде нису довели ни до каквог резултата. Социјалистички лист вели, да је узалудно непрестано се позивати на неко средство, чије би само име морало уништити издајнички чешки покрет, јер тога средства нема, нити га може бити. Признаје да и држава, састављена од више народа, може да има својих захтева према тим народима, али да испуњење тих захтева може да тражи само онда, ако и она нешто иступи народима, за поднесене жртве.

Но у Аустрији ништа нема од свега тога. Она није остварила ниједан узвишен принцип: није дала аутономију свом народима, није демократизовала своју политику према народима. Она једино остаје при својим захтевима, и мисли да тиме доказује своје право. Али илјадно је рачунати на неку мистериозну силу, која ће натерати народе, да признаду државну идеју и да се одрекну својих захтева. Народи сами треба да одлучују својом судбином.

»Фремденблат«, долемишући са француском штампом, признаје, да се не може опорећи постојање издајничких тенденција у Аустрији, и да се те тенденције

стажалосна и ружна историја».

Моји стари другови су се често чудили хладном државу, које је изненада наступило између мене и једнога мого најбољег друга који се звао Жилиен. Нису могли никако да појмје како су два интимна и нераздвојна друга, као што смо ми били, могли наједаред да постану готово страни један другоме. Али, ево тајне тог нашег разilažeња.

Ја и он смо становали некада заједно. Нисмо се никада одвајали; и пријатељство, које нас је везивало, изгледало је тако јако да ништа не би могло да га помuti.

Једне вечери, враћајући се кући, он ми рече да се

сваким даном испољавају све јаче, али да само они, који не по знају право унутрашње стање у Аустрији, могу веровати да ће ове тенденције избити оружје из шака војји и тако натерати земљу да по пусти.

СВЕ ЗА ОТАЦИНУ

Париз. — На скupштинској седници, на којој је изгласан 490 против 7 законски предлог о позивању под заставу и класе од 19 година, показана је ретка патриотска једнодушност.

Подсекретар за војску, Абраами дао је ову изјаву: »У садашњим околностима, чији развој цела земља прати са поузданјем, које се оправдава и појачава свакога часа, влада тражи од скupštine да овај пројекат прими без измене. Молим другове да влада поклоне поверење, а чим прилике допусте, влада ће извикати на скупштину посланицима који су

подсећају на увођење у војску и класе 19, и то не због тога што се одричемо идеја које су нам диктовале досадашње државе, већ због тога што су околности такве да је потребно показати несаломливу вољу свих партија да се све жртвује са осигурање спасења отаџбине.«

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Једна висока војничка личност изјављује, да упркос евакуацији Бајела, постоје јаки разлози да се верује да је опште непријатељство напредовано заустављено. Енглеске дивизије боре се јуначки. И ако их непријатељ натерује на мало повлачење, он ће наинићи на несаломљиве линије. Међутим савезници штеде своје снаге што је могуће више, чувајући их за момент кад ће избити контраофанзива.

Париз (званично). — На фронту Соме и Оарне врло јака обострана

предложили измене и даје формуле којима ће ови бити задовољни.«

Посланик Жобер одмах је на ово изјавио: »Ја сам поднео противаредлог; на апел г. подсекретара, поизвучим га. Могао бих га и задржати, јер верујем да то изашта не би смело народио одбрани. Али пред садашњим околностима, које су озбиљне и ако не опасне, када галска раса мора да стане сва уз владу, прву нашу ратну власт у што је имамо — повлачим предлог.«

Затим је социјалиста Пресман дао ову изјаву: »Узимам реч у име онога дела пријатеља који су се до сада противили поизвiku нових класа. Данас даје пристанак на увођење у војску и класе 19, и то не због тога што се одричемо идеја које су нам диктовале досадашње државе, већ због тога што су околности такве да је потребно показати несаломливу вољу свих партија да се све жртвује са осигурање спасења отаџбине.«

Лозана. — »Наје Фраје Пресе« пише: Савезничке трупе још нису ни ушле у борбу. Било би глупо, да се у овом моменту пресуђује на чијој је страни победа. Још се нисмо приближили одсудном моменту борбе.

Пријатељ жени онда је све мушки наклоности. Памет сршено, сасвим сршено. Љубомора једне жене, то неповерљиво узне мијено и чулно осећање не трпи никаку оданост, снажну и искрену, ону оданост духа, срда и поверења, која постоји између два човека.

Најзад се мој пријатељ Жилиен оженио. Његова жена је била лепа, љупка, мала плавуша с коврцима, жива, пуначка, која га је изгледа обожавала.

У почетку, ишао сајм ретко у кућу, боећи се да не сметам њиховој љубави, осећајући се сувишан међу њима. Међутим они су ме зивали без престанка и изгледало је да ме воле.

— Свршиће се —

НАРОД

БРОЈ 10 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

СЛАБА УТЕХА

Цирих. — Јављају из Беча: Сајдлер је пријатељију бечког општинског одбора са председником на челу. Овај и остали чланови делегације изложили су страшну економску ситуацију престонице и последице рата на становништво, и тражили да се побрине за побољшање стања. Они су предали и један меморандум. Сајдлер је изјавио да му је добро познато све што су му изложили и похвалио је дух којим становништво монархије подноси тешку оскудицу. И сам цар — каже Сајдлер — имао је прилике да се узвери о томе у обласцима, које највише пате. Закључио је, да ће идућих недеља бити још и страшније, али их је тешко, да ће ипак доцније доћи производи из Украјине и Румуније, који ће побољшати ситуацију.

ЈАПАНСКА АКЦИЈА

Париз. — Према вестима приспелим у Париз искрцавање Јапанаца у Владивостоку није ни најмање изазвало протест становништва; шта више становништво је одушевљено дочекало микадове војнике. Каје се да су чак и месни совјети изразили своје задовољство, пошто им је дојијала анархистичка пропаганда Немаца и большевика.

Опажа се да се осећа све већа потреба да се у Сибирији спрече немачки планови.

Листови у Токију у херојском отпору савезника на западу налазе довољан мотив за предвиђање да ће Немачка поново окренута своје очи према истоку и мисле да Јапан мора бити опрезнији него икада.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Берн. — Чернина ће заступити Плоцер или Андраши. Оставка Чернинова је потекла појединост, што их «Вечерна Газета» у Лавову добија од свог дописника из Черновица, који живи у војним круговима: «Због тешкоћа, на које се наишло у извозу животних намирница из Украјине и због тога што треба обезбедити стално снабдевање трупа које оперишу у Украјини, хитно и неопходно је потребно да се овој војсци редовним путем пошаљу намирнице. Ових последњих

ЗАИСТА НЕМА ХЛЕБА

Цирих. — Већ је било јављено, да је Аустрија била принуђена, да пошаље намирнице у Украјину. Сада доносимо појединост, што их «Вечерна Газета» у Лавову добија од свог дописника из Черновица, који живи у војним круговима: «Због тешкоћа, на које се наишло у извозу животних намирница из Украјине и због тога што треба обезбедити стално снабдевање трупа које оперишу у Украјини, хитно и неопходно је потребно да се овој војсци редовним путем пошаљу намирнице. Ових последњих

Емин, десетогодишњи синичај адвоката Муставе Бевдета, Македонска ул. бр. 59, нестао је. Моли се сваки који што о детету сазна да извести родитеље.

НЕСТАЛО ДЕТЕ

Емин, десетогодишњи синичај адвоката Муставе Бевдета, Македонска ул. бр. 59, нестао је. Моли се сваки који што о детету сазна да извести родитеље.

САОПШТЕЊА

дана канцеларија за снабдевање брашном одредила је за тај циљ сто вагона брашна из Аустрије, који су већ и отпраљени. За овима ће следити и други.

Како се види, Аустрија не само што не успева да од Украјине добије намирнице којима се надала закључењем тако званог »мира хлеба«, већ је принуђена да гашаје у Украјину.

СИЛА И ПРАВО

Филаделфија. — Говорећи о потреби трећег зајма за слободу, Мак Аду, министар финансија, рекао је, између осталога и ово:

«Не може се доћи до мира, само говорењем о њему. До њега ће нас довести сила, а то ће бити је, кад америчка и савезничке снаге униште немачку снагу. Једино победа може омогућити мир, а ми ћемо се борити све дотле, док је не задобијемо. Потхлепна и тиранска Немачка гледа, да потпуно подјарми цео свет, док Америка жељи, да спасе слободу свога народа и целога света. Идеја Немачке је сила, а Америке право. Између ова два идеала не може бити никаквог компромиса.»

ЧЕШКИ СОЦИЈАЛИСТИ

Цирих. — Према вестима из Прага, чешка национална социјалистичка странка одржала је конгрес, на коме је решила, да се претвори у чешку социјалистичку странку. Приступовали су и делегати словачких социјалиста и комунистичко-анархистичка група. Посланик Немец рекао је: »Овај конгрес значи епоху у чешкој историји. Сви морамо у борбу за социјалним ослобођењем. У име социјализма и демократије, сви морамо да не уморно радимо на економском, политичком, социјалном и интелектуалном ослобођењу, а на бази: слободе народа. Никаква снага на свету неће спречити ослобођење нашег народа. Свесни тога, ми је јављајемо заједничку акцију на заједничком фронту и настојајемо, да извршимо своју дужност као чешки социјалисти.»

Извештај штаба Источне Војске. — Артиљеријска активност и рад патрола северно од Битоља. Енглески су авијатичари бомбардовали кантонмане у пределу Дојрана и Сереза.

Дневне Вести

ВЕЛИКИ КОНЦЕРАТ

У петак 13. априла приређује се велики концерат у дворани »Беле Куле« у 5 часова по подне, а у корист Одбора српских студената у Паризу за помоћ интернираних студената. Нарочити одбор чини велике припреме за овај концерат, чији ће се програм и остали детаљи објавити доцније.

НЕСТАЛО ДЕТЕ

Емин, десетогодишњи синичај адвоката Муставе Бевдета, Македонска ул. бр. 59, нестао је. Моли се сваки који што о детету сазна да извести родитеље.

САОПШТЕЊА

Читуља. — Јављам сродницима, пријатељима и поznаницима, да сам из побољшане отаџбине добио тужну вест, да су јануара месеца ов. г. у Чачку испустили своје племените и напађене душе, моји драги родитељи отац Радован и мајка Перса, не дочекавши да у слободној отаџбини загрле свога сина и зетове. Ожалошћени: син Јован Антонијевић, члан Народног Позоришта у Београду — чинов. вој. становица бр. п. VI., кћери, зетови, унука, праунука и остале родбине.

(Наставиће се)

283 Николић Драгутин одже-не Миље-Белошевац.

284 Николић Светозар од Ма-рије и Анице из Шилаковца Умка.

285 Новаковић Милета за Ми-лију, од Данице-Крушевца

286 Обрадовић Душан М. од Ђерке Раде, жене Божане из Паланке(?)

287 Павловић Мика од Дивне, Руже из Паланке.

288 Павловић Никола практикант у Битољу од Сиде из Руме.

289 Пајевић Мика од сестре Десе.

290 Пантelić Јован регрут из Липолиста од Крсманије.

291 Пантовић Будимир из Липолисте од сестре Софије и Милице.

(Наставиће се)

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Милутин Матић обв. брд. бр. п. 216 извештава жену Данчицу Матићу Наталијинцима да је жив и здрав, као и да је фотографију добио. Исто су тако живи и здрави: Илија и Милењко Матић, Чедомир и Милан Милковић, Аца и Јоца Голубачки, Перешић Ивовић, Јаков Ђирић, Никола, Никодије и Благоје С. Благојевић, Милан Ј. Ракић, Данило Павловић, Александар Димитријевић и сви моли да им се породице јаве.

Чедомир Росић, проф. колбр. ц. 315 јавља Јулијани Ч. Росић — Обреновац, да је здрав као и другови: Сретен Вилић, поц Зака, Никола Берановић, Андрија и Коста Поповић, Радисав Чавић, Аксентије Петровић, Миле Трајковић, Милан Рајић, Ђока Петровић, Сава Стојићић, Манојло Михајловић, Воја Белајац, Милан Тришић, Илија и Пера Јовановић, Милан и Душан Каракић, Вујан Недељковић, Пера Трифуновић, Сима Вукосављевић, Пера Павловић, Митар Бланшић, Марко Марковић, Влада Перишић, Воја Здравковић, Драгутин Алексић, Крста Гилић, Душан Лазаревић, Аца Симовић, Бранко Ковачевић, и моли да им се породице јаве.

(Наставиће се)

278 Мостарац Ђорђе столар од мајке Катарине—Шабац.

279 Најдановић Драгољуб артиљеријац од Владанке Ђуке.

280 Недељковић Радован од Станице из Бистрице—Лазаревац.

281 Нештић Јован гаваз—Скопље.

282 Николајевић Драгомир економ из Петровца од Борка и Бранка.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Цео дан без пешадиске акције. Немци су снажно бомбардовали наше прве линије и нека села северно од Мондидие. Наше батерије су контра тукле немачку артиљерију и концентрисале ватру на непријатељског положаја. Немци су спречили ослобођење нашег народа.

Поводом наступања непријатељевог на фронту Лиса, наше трупе које су држале истакнуте положаје западно од Ипра повучене су на нове положаје. Ово одступање је извршено у реду и без интервенције непријатељева. Јуче по подне одељења немачка која су наступала од наших бивших позиција, растерана су ватром наших предстраха.

Извештај штаба Источне Војске. — Артиљеријска активност и рад патрола северно од Битоља. Енглески су авијатичари бомбардовали кантонмане у пределу Дојрана и Сереза.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Синоћ смо извршили успешан контранапад у околини Вичета. Код Метерана утврдили смо се нашим контранападом и заузели село. Цело после подне и јуче увече непријатељ је обнављао нападе северно од Боеља. Енглески су авијатичари бомбардовали кантонмане у пределу Дојрана и Сереза.

Активност артиљерије непријатељеве јако се појачала јутрос рано на енглеском фронту јужно од Соме.

Доцније. — Јутрос је непријатељ отворио интензивну топовску ватру на целом фронту

што исто тако да развије напад јуче по подне западно од Робека, после бомбардовања о коме смо јавили, али напад је сломљен ватром наше артиљерије.

На борбеној линији јужно од Араса одељења немачке пешадије која су ушла у наше ровове према Ђоајелу била су истерана јуче по подне с губитцима и оставила су заробљеника. Наша линија у овом делу потпуно је повраћена.

Активност артиљерије непријатељеве јако се појачала јутрос рано на енглеском фронту јужно од Соме.

Доцније. — Јутрос је непријатељ отворио интензивну топовску ватру на целом фронту

Лиса и од шуме Нисп до Вичете; затим је извршио пешадиски напад. Сви његови напади су одбијени са знатним његовим губицима.

У току јутрошњих против напада наше су трупе успеле да уђу у села Метеран и Вичете, али услед непрестаних непријатељевих напада нису могле задржати ове положаје.

Француске трупе на овом фронту кооперирају са енглеским трупама.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

КРФ, 4 априла.

На данашњој скупштинској седници завршена је дебата о владиној изјави после чега се прешило на гласање. Са 55 гласова против 42 скупштина је примила дневни ред који је предложио посланик Ломовић у коме се одобрава изјава и изражава се позорење власти.

Петроград. — Лист

»Известија« објављује прокламацију Троцкога

у којој се између осталога каже: У овим трагичним данима сваки револуционар грађанин мора бити војник, одмах ћемо одпочети општи и обавезни упис у војску. Совјети желе да пруже сваком грађанину руском прилику, да се, кад кућне час, бори за републику. Сви војници сместа морају доћи под оружје. Република Совјета хоће да створи војску, која ће умети да се бије и победи.

Цирих. — »Будапешти Хирлап« каже: »Пошто је генерал Фок постао генералисим савезника, треба да то напости одмах и италијански фронт, како би се на леђа француске врховне команде свалила и тежина италијанског фронта.

Париз. — Званични кругови француски до

знају, да према последњим извиђањима и фотографским снимцима авијатичара, Немци се спремају поново за напад на Амиен. Нових 20 дивизија откривено је на фронту Амијена.